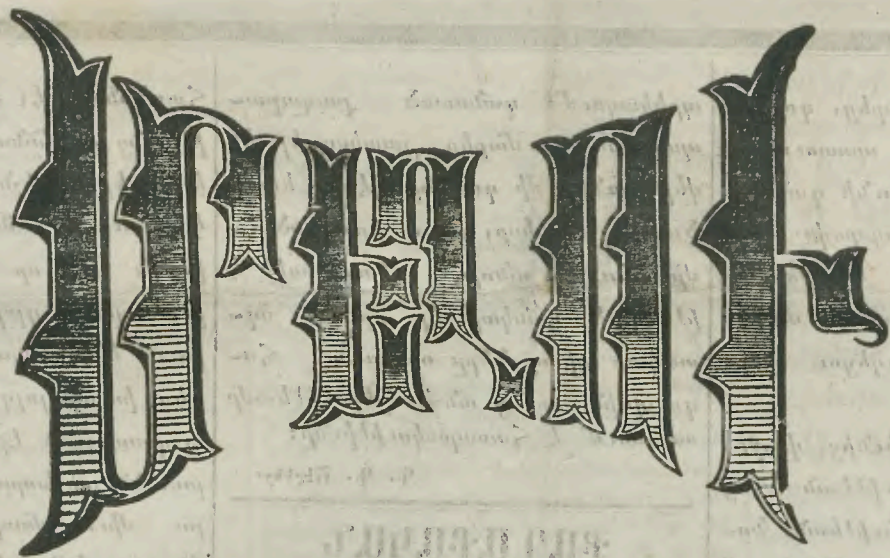

Հրատարակում է ամեն օր բացի երկուշաբթի և տոն օրերից:
Տարեկան գինն է 10 ռուբլի:
Առանձին համարներով խրատակներ 5 կոպ.

Խմբագրատունը բաց է ամեն օր բացի երկուշաբթի և տոն օրերից
առաւօտեան 10—2 ժամը կէսօրից յետո:

Օտարադպրոցից գինում են ուղղակի խմբագրատնան հե-
տևելու համարով. Եթ քով. Կապուս Մեղ Կապուս, օր
Կապուս, կամ Rédaction de «Meghou Hachastani», à Tiflis
(Caucase):

ՆԱՅԱՏԱՆԻ

ԳՍԱՆՆԵՒԶՈՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԻՑ.
«ՄԵԼՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ» լրագ-
րին ստորագրուել կարելի է մա-
յիսի 1-ից մինչև միւս տա-
րուայ յունուարի 1-ը. գինն
է 7 ռուբլի, կանխիկ վճարե-
լով:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.
Ազգային. — Հոգեհանգիստ ի՞նչ էր հան-
գուցեալ կայսեր համար. Պօլյուս. — Թոք-
թակցութիւն Բագուցի եւ Կարապետիցի.
Քաղաքացիական. — Ռուսաստան.
— Բաղադրական լուրեր.
«Մեղ Կապուս» հեռագրի բնի.
Մանր լուրեր.
Խառն լուրեր.
Յայտարարութիւններ.
Բանասիրական. — Թղթակցութիւն
Կ. Պօլյուսից:

ԱԶԳԱՅԻՆ
ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ Ի ՏԵՐ ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ
ԿԱՑՈՒՆ ՀԱՄԱՐ Կ. ՊՈԼՅՈՒՍ.
Հանգուցեալ Ալեքսանդր Բ. Կայ-

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
Կ. Պ. Օ. Լ. Ս.
2/20 ապրիլի.
(Թղթակցութիւն «Մեղու Հայաստանի» լրագրի)

Յունաստան իւր անցեալին և ներկային.
Թէ ինչ կը լինի իր քաղաքի գիւղականութեան.
«Արեւելեան Մասուր» Վէպի և դեպքերը.
Այն խնդիրը որ բոլոր Եւրոպայի ու-
շագրութիւնն կը դրաւ, և որ գոյտե-
թեան և արեւելեան խնդիր լինել կը
սպառնար, Յունաստանի խնդիրը, իւր
վերջը դառաւ խաղաղութեան Ուրբան
պատերազմի խնդիր չի մնաց արեւելեան
խնդիրն մէջ երբ մանկեկեանցին և
հեղինակներն դժգոհ կամ գոհ գտնէ առ-
ժամն կը քաջուին ասպարիզէն. բայց
ընտանեան է թէ դարձեալ պիտի սպասու-
միշտ այն յուսով որ առաջին պատա-
հարին դարձեալ յարձակին այս պատ-
րաստական որսին վրայ, զոր օսմանեան
պետութիւն կ'անուանին, չորթնու հա-
մար մաս մը հանելու համար բաժին մը,
որպէս զի իրենց քաղաքական կենաց
սկզբունքները կարեւոր անուշ առնու-
նիստի կղզիներու ընտելութեան վրայ
և դարձեալ:
Պէտք է արդեօք փնտռել թէ ինչ էին
ստեղծ այս դարու սկիզբը. ո՞վ զիտը
Եւրոպայի մէջ այս երկու հեռաւոր ժո-
ղովրդացի հոգեւոր անցեալ դարու մէջ,
այն հեռաւոր և անմասն էին Եւրոպայի
կեդրոններն մէջ, քան թէ այսօր ովկի-
անայի կղզիներու ընտելութեան վրայ

սեր հոգեւոր հանգստեան համար ե-
րէկ Գուգարուի Մայր եկեղեցին
մէջ կատարուած արարողութիւնն
ամեն կերպիւ շքեղ էր: Մայրաքաղա-
քիս ամեն կողմերէն հազարաւոր ազ-
գայինք եկած էին, և կատարուեալ
մարտնչական յայտնի էր, որ հարուստ
ընտանիքներ շատ կային հանդիսա-
կանացի մէջ: Սոցա թիւը տասն հա-
զարէ պակաս լինելու էր, և բարե-
կարգութիւնը պահպանելու և բարձ-
րաստիճան անձինքն ընդունելու հա-
մար բազմաթիւ պատուաւոր և քաղա-
քացիներ Գուգարուի պաշտօն կրկա-
րէին:
Եկեղեցին ճաշակով զարդարուած
էր: Ժամն երեքին միջոցները Ս. Պա-
տարագն սկսաւ. Ս. Պատարագը Հայ-
րեն, որ կը պատարագէր, հայրապե-
տական ականակուռ թագը կը կրէր
իրեն օժանդակ ունենալով չորս ըզ-
գեստաւորեալ եպիսկոպոսներ, Գեր-
Տ. Սիմեոն, իսկ իրեն Տ. Մատթէոս,
Սերաստիոյ առաջնորդ Տ. Պետրոս և

Գերձակեան Տ. Արիստակէս: Տասնի
չափ ալ վարդապետը կ'ապաստուէ-
ին: Հաւատարմութիւն միջոցն Գեր-
մանիոյ դեպքանտան խորհրդական
Բատուկեանի կ'ունէ՝ ի գիմաց Վսեմ:
դեպքանին, Սերպիոյ դեպքանն և
իւր ամուսնին և Պուլլարիոյ գործա-
կատարն եկեղեցին հասան, և ար-
ժանակալը յարգանք ընդունուե-
ցան: Քիչ մ'եղան եկաւ Ռուսիոյ
դեպքան Վսեմ. Պ. Տր. Նովոքոնց, իւր
ամուսնոյն և մօրաքոյր հետ. սոցա
կ'ընկերակցէին պատուաւոր Ռուս ըն-
տանիքներ, և դեպքանտան պաշտօ-
նեայք: Ռուսմանիոյ դեպքանն ալ քիչ
վերջն եկաւ: Գեպքանը և իրենց բո-
լոր պաշտօնատարը համագեւոր կը
կրէին, և պատերազմական նախարա-
րութիւնը կանխաւ իմացած լինե-
լով զայս կանոնաւոր դօրաց գու-
մարակ (Պէտրու) մի գրեմ էր Մայր
եկեղեցին, որը դեպքանաց մասն և
կ'աւճ ժամանակ զինուորական պա-
տիւնը կ'ընէին: Առաջ և Լ. Ոյ ի

Ժամանակ Ս. Պատարագը Հայրեն Ա-
լեքսանդր Բ. Կայսեր յիշատակութիւ-
նը բրաւ հանգրձն օրհնութեամբ:
Պատարագն աւարտելուն Ն. Սրբա-
նութիւնն և միւս չորս Արքեպիսկո-
պոսը սեղանին առջև հոգեհանգստեան
աղօթքը կատարեցին. հանգուցեալ
Ձարին անունը վերստին յիշուցաւ.
և նոր Կայսեր ու բոլոր Կայսերական
Գերդաստանին համար բարեմաղ-
թութիւններ եղան. և ժողովուրդն
Ամեն ասեղով մանակեցեալ այս
աղօթքներուն: Յետոյ Ս. Պատարա-
քը Վեհ. Սուլթանին համար ա-
ղօթքներ բրաւ: Գեր. Սորէն Նար-
Պէյ Սրբազան Ռուսիոյ դեպքանին և
նորա ամուսնոյն միջև կանգնած,
Հայաստանացի եկեղեցւոյ արարողու-
թիւնները կը թարգմանէր ու կը բա-
ցարէր նոյա: Ս. Պատարագը Հօր
բարեմաղթութիւնները Նորին Վսե-
մութեան վրայ մեծ սպասարութիւն
ըրաւ լինել կը թուէին: Ռուսական
Ձ. ք. և Ս. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս.
նոր մաղթանք մի, որ ձայնաւոր դա-

սէն երգուցեալ, վերջ տաւ այս
կրօնական արարողութեան:
Դեպքանը յետոյ Պատարագբարա-
նին մեծ սրահն արժանակալեց կեր-
պիւ ընդունուցան, ուր իրենց յար-
գանքը մատուցին Ս. Պատարագը Հօր:
Ուշադրութեան արժանի է որ Ն.
Սրբազնութիւնը Մայր եկեղեցին
Պատարագբարան անցած միջոցին ժո-
ղովուրդը միաբերան լսեցցէ Ներսէս
Սրբազան աղաղակներով ողջունեց
զինքն ի հարկէ իբրեւ բողոք իւր
հրաժարականին դէմ:
(Մատիս):

ԲԱՆԴԱԿ
20 ապրիլի.
(Թղթակցութիւն «Մեղու Հայաստանի» լրագրի)
Մեծապատիւ խմբագիր. Կարգաւոր
«Մեղու Հայաստանի» պատուական լը-
րագրի մէջ Ս. հայ աղքատ ընտանիքին
օժանդակելու ձեռնարկի համակրական
հրաւերը, մեզ նուիրական պարագ հա-
մարեցինք մի որ և է միջոցով ուրախա-
ցնել այդ ընտանիքի վշտացած ու մա-
շուած սիրտը: Այդ պատճառով մենք

զատաճիւնն օժանդակելու եղան, մինչև որ
այն իննստամեանորդ դարը դառաւ իրենց
փրկութիւն, թէպէտ Մեծութիւնքի ոգին
էր Վեհական խաղաղութեան և կայ-
սերաց:
Ինչ էր Յունաստանի վիճակը 1830-ին
երբ սրբապետը ոտքեր քաշուցեան և
անհնազանդ. պատմութիւնը մեզ կը
նկարագրէ արեւելեան և աւերակալ երկիր
մը ուր թղթներն և ձիթներն անդամ կան-
գուռն էին մնացեր, ծառերն անդամ տի-
րապետող վրէժնիկներ կատարութեան
տապարին զո՞ւ ինչպէս էին: Եւ այդ եր-
կիրը որ յիսուն տարուան միջոցին մէջ
որ սկզբան ցաւ, զեղջ. արձանաբանը
կ'ազդէր լուսաւորեալ ազգաց, այսօր կը
երկն քաղաքականացեալ չէն և ծաղ-
կաւ և լուսաւորեալ: Յիսուն տարուան
միջոցին մէջ աւագակ, հէն և սարուկ
ժողովրդեան մը տեղ կայ աղբ մը զոր
արժանի է կուէլ ճշմարտ յաջորդ հին
մեծ հեղինակ ազգին: Ո՞վ ըրաւ այդ
հրաւերը. — Ինչ համար յայտնի է պա-
տասխանը. մասնական տխուր և ան-
ողորմ լուծին իր վիզէն վերնալ միայն
կըցաւ այս փոփոխութիւնը կատարել:
Եւ այդ երկայն պարբերութիւնը կը
գրեմ վրան զի, հայկական խնդիրը որ
ձայն կայ թէ պիտի թաղուի, իբրեւ թէ
իրաւունք կուտայ այն թղթապետը, որ
մինչև հիմա չարադուշակ մարդարեք և
զուռն քննադատը էին հայկական խնդիր
յարուցանողը: Դեմ, իսկ հիմա՝ եթէ ոչ
ուրախութեամբ, զոնէ յոխորտանք կը-

սեն բանիւ և գրով. «Մենք ձեզ զգու-
շացինք այն տան թէ միշտուք աչ-
« խորհի իշխանաց, վրայ, մի յուսաք օ-
« տարաց վրայ, այդ մի յուսաւոր Սեն
« Ստեփանոսի 16-րդ յօդուածը դաւ մի
« կուտ Հայաստան անուան էութիւնը
« ջնջելու համար մինչև աշխարհագիր
« տարածակայ վրայէն, աղ ձեռ Պեռլի-
« Նի 61-րդ յօդուածը հայ աղքատեան
« դէմ ամեն տեղ հաղթանք հանելու
« առիթ և իրաւունք տուաւ. փոխանակ
« քրդերու՝ չէրքէզներու և կուտակաւ
« բուռ անխառնութիւնը և հարստահա-
« բութիւնը սանձաւարելու, զանոնք
« մարտիկ տասնապատիկ և հարկաւա-
« պատիկ չարաբերու և կողոպտելու մեր
« թշուառ ազգը, վրան զի տեղութիւնը
« որ առաջ գոնէ չէրքէզ էր, և օգտակար
« և համբերող կենդանի կը նկատէր մեր
« ազգը ուղղի պէս, հիմա կարծիքը փո-
« խեց և այն փոքրիկ պաշտպանութիւ-
« նը և հովանին որ կը շնորհէր երբեմն
« կը զլանայ բողոքովն և ընդհակառա-
« կըն նաև կը զրգուէ թեղուի, քիւրդ և
« լը, դատաւոր, զինուորական, քիւրդ և
« չէրքէզ իրենց չարքը բազմապատիկ-
« լուս:

« Խնդիր լինել, խնդիր յարուցանել
« օր, դուք օր: Հայաստան Եւրոպայի
« յարուցանելու համար զենք առնելու
« է, արեւել թափելու է, միաբանութիւն
« ունենալու է, դուք ասոնց և ոչ մէկը
« ունիք: Եւ դուք համարձակեցաք եր-
« թաղու Պեռլին, երթալու Լոնդոն, Բե-
« դրպոլի, Փարիզ, վերջապէս ամեն
« Եւրոպայի մայրաքաղաքները և ներ-
« կայանալու իբրեւ աղբ և խնդիր յա-
« ղուցանելու: Յիսուն ըստի են իմաս-
« տունք թէ «ժամիր դեղ» և դուք ո-
« լովնեան դեղ չէիք ճանչնալ, չէիք
« կրնար ճանչնալ ձեռ ազգը, նորա բա-
« րոյապէս և ներթափան ինչպէս վիճակը:
« Ձեռ յիշուի կը զարմանէ ձեռ յան-
« դգիւթութիւնը թէ դուք ինչպէս և ինչ
« երեսով կըցաք երեսով ողորմելի մու-
« բացականէր ձեռ ցնցոտիներով ձեռ
« անձառնօթ անուշով և կերպարանքով
« և զթութեան ձեռք կարկառեցիք այն
« Պեռլինի ժողովին որուն նախագահ
« կը նստէր այդ քարտիտ մարդը որուն
« անունը և կը տարի Յունաստան և որուն
« ձախկին անայլ կը յուզէ բոլոր Եւ-
« րոպա, և որուն հեղինակեան անարկը
« կը շանթահարէ խեղճ աղաչաւորը: Փո-
« խանակ այդ զոհողութիւնը ընելու
« հեռուն և օտարին դիմելու յանձնարար
« աւելի լաւ էր ձեռ հարցը դարաւոր օրի-
« նակին հետեւել, ձեռ արիւրը սեղանին
« փշաքննութիւնը կերակրել, քան թէ այդ
« յանձնարարականութիւնն ստանձնել որ
« պատճառ պիտի լինի, որ այդ փշաքն-
« ներէն նաև զիւրիւր: Այս ներդաշնա-
« կութեամբ էր որ կ'ապրէին մեր հարց
« ընդ հովանեաւ բարեգործ կառավա-
« րութեան օսմանցոց, մեր ձեռքն է
« դարձեալ այդ ներդաշնակութիւնն
« հաստատուել, և դիւրաւ մարդ մը կայ
« որ այս միջոցին Յունաստան չէ, նեղանք

ՎԱ. Ֆանօ Ռուսք կային, և զուք Մարմն
լայի մէջ նստելի է/ք, փառք Աստուծո
այդ երկու պատուհասներէն ազատ
նէ, ցանք:

